No. 1562 Zaterdag 6 December 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

„De Nederlander"

VAN

16 OCTOBER 1913.

BRIEVEN UIT CURAÇAO.

VI.

Willemstad, 24 September 1913.

Verkoop van Curaçao en Bonaire.

Er waren eenige berichtjes in De Nederlander verschenen, waarop ik de aandacht had willen vestigen, toen de laatste mail in de polemiek over bovenstaand onderwerp mij eene daarbij aansluitende stof voor eenen geheelen brief kwam brengen.

In onze eerste brieven hebben wij ondubbelzinnig laten blijken, dat ons doel met deze correspondentie vooral is, meer bekendheid met Curaçao en daardoor meer belangstelling voor deze kolonie te verkrijgen. Wij hebben ook gewaarschuwd tegen verwarring van Curaçao en Suriname. En daar komt nu heusch De Nederlander zelf in de nummers van 21 en 30 Juli 11. onder het opschrift: DE SLAVENBEVRIJDING IN SURINAME een en ander vertellen over het emancipatiefeest hier, ontleend nog wel aan *De Curaçaosche Courant*. Is 't niet om te huilen?

Maar er zijn ook lichtpunten geweest. E. M. F. K. heeft in een nootje van hare interressante verslagen opgewekt tot een bezoek aan de afdeeling Curaçao op de tentoonstelling „De Vrouw 1813—1913" en de kenner van Suriname bij uitnemendheid, Mr. Dr. SCHOCH, houdt tegenover v.L's snood advies een warm pleidooi over het behoud van onze derde kolonie.

Op den voorgrond zij gesteld, dat het bericht over verkoop wel niet anders zal geweest zijn, dan een dier jaarlijksche zeemonsters, die in den komkommertijd plegen boven water te komen. Reeds de vorm wijst er op: zal Nederland zijne benedenwindsche eilanden zonder Saba, St. Eustatius en St. Martin van de hand willen doen? En zal Amerika of wie dan ook, wel Curaçao en Bonaire willen hebben, en het beste van de drie, Aruba, versmaden? Wij willen het gerucht zonder er eenig geloof aan te hechten dan ook alleen als propagandamiddel bezigen.

Tien tegen één, dat v.L. is een Nederlander, die als koloniaal ambtenaar Curaçao gediend heeft. Hij spreekt met kennis van zaken, maar zooals een Curaçaoënaar nooit zal spreken.

Curaçao is voor de meeste, zoo niet voor alle Nederlanders, die hier komen een désillusie, minder door de onbeteekenende plaats, die de kolonie in de rijen der landen inneemt, als wel door de weinige achting die men Nederland, Nederlanders en al wat Nederlandsch is, toedraagt, en door de maatschappelijke toestanden, die hier gevonden worden. Over die laatste aanstonds meer. Maar v.L. is niet billijk en Mr. SCHOCH en I.I.B., oordeelen zonder voldoende kennis van zaken. Curaçao en Aruba bedruipen zichzelf en deelen derhalve niet direct in de moederlandsche subsidie.

Voor het hoofdeiland kan binnenkort een betere tijd aanbreken, wanneer de fosfaat-ontginningen op Santa Barbara weer ter hand genomen worden. En de *algemeene* toename van scheepvaart en handel zal hier ook wel eenige verlevendiging geven. Al weet niemand de toekomst, toch is het inderdaad het beste nu maar heel pessimistisch te zijn over de mogelijke gevolgen voor Curaçao van de openstelling van het Panama-kanaal en van de ontwikkeling van Venezuela en van gansch Centraal-Amerika. Daarover is hier altijd nog wel wat beter te oordeelen dan in Lausanne. En wie andere verwachtingen koestert, heeft heel veel kans bedrogen uit te komen. Dat het met den landbouw toch niets gedaan is, geeft bijna iedereen toe, en van de vezelcultuur verwacht waarschijnlijk alleen Mr. SCHOCH nog wat. De uitvoercijfers die Mr. SCHOCH geeft, zeggen niet wat de schrijver van het ingezonden stuk erin leest. Die van fosfaat betreffen niet Curaçao maar Aruba, de dividivi-cultuur wordt voor een beteekenend deel gevonden op Aruba en Bonaire. En bovendien: de cijfers loopen slechts tot 1911, waarop 1912 met al zijne ellende gevolgd is.

Verder zou ik willen vragen: welke ondernemingen worden met succes gedreven, en van welke „rijke natuurbronnen" is veel te verwachten?

Inderdaad: de economische toestand van Curaçao is treurig. Ofschoon minder ongunstig dan v. L. denkt, omdat verbetering mogelijk is. Mits met tweeërlei middelen gewerkt wordt: met ethische en met materieële. Wat de laatsten betreft: Nederland moet meer geld erin steken. Wat nu voor havenverbetering gedaan wordt, is een schande. Er worden geniesoldaten uitgezonden voor springwerken, die in drie maanden zullen afgeloopen zijn.

Dat is nu 15 maanden geleden en zij zijn er nog. Eerst deugt het ontstekingschip niet, dan moet op den zandzuiger gewacht, die 6 maanden te laat komt en als die er eindelijk is, blijkt er absoluut geen zand te zitten. Nu is men ten einde raad bezig met het werk, waarmee men had moeten beginnen: onderzoek van de gesteldheid van den zeebodem. Aanlegplaatsen en kaden, die meetellen, zijn er absoluut niet en konden er toch zoo mooi en doelmatig gemaakt worden. Het Gouvernement bezit een stukje van een paar honderd meter, waar het een zoodje is; de rest is in handen van particulieren, die er een janboel hebben. 's-Avonds is daar niet de minste verlichting en je reinste halsbrekerij.

Een tweede vereischte is: voorziening in de behoefte van drinkwater. Periodes als verleden jaar hangen Curaçao altijd, [illegible] weer, boven het hoofd. In het algemeen voor hygiëne moest, ik zeg niet, meer, maar *iets* gedaan worden. Woningtoezicht is broodnoodig, de bestrating is op een enkele uitzondering na in Willemstad ellendig, vuilnisbelten ontdekt men in druk bewoonde centra, rioleering ontbreekt.

Met ethische factoren moet men nog *beginnen* te werken. Mr. Schoch heeft terecht gewezen op het principiëele standpunt, dat Nederland ook ten opzichte van deze Kolonie heeft in te nemen. Maar hij verzuimt te zeggen, dat tot nu toe dat standpunt schromelijk verwaarloosd is.

Omdat tot nu toe in Nederland iedere cent voor Curaçao tweemaal omgekeerd is, omdat er niet op gelet is, wie men als ambtenaar hier heen zond, terwijl door te lage salarissen het aanbod niet veel zaaks kon zijn, kijkt men nu hier Nederland c. a. met den nek aan. De moraliteit is tot het laagst denkbare peil gedaald. Om ontucht en overspel verdraait niemand eene hand. De onechte geboorten bedragen 50 p. Ct. van het totale aantal. Onder eede of buiten eede, men liegt maar raak. De justitie en de politie staan zoo goed als machteloos. Eerbied voor de overheid en voor het gezag is er absoluut niet, discipline ontbreekt in alle kringen. De toestanden op geestelijk gebied zijn allertreurigst. Wat heeft de Roomsche kerk gedaan voor onderricht van den neger en van den kleurling, wat voor opvoeding van den vrijgemaakten slaaf en diens nakomelingschap? In de Protestantsche kerk is alle leven dood, men noemt zich Protestant alleen omdat men niet Roomsch wil zijn.

Zoo en niet anders is de toestand. Ik wilde om wat liefs, dat Mr. SCHOCH zijn woord eens wat wijder liet hooren, en dat hem ook de gelegenheid gegeven werd, om daar, waar verbetering aan te brengen is, zijn warm pleidooi voor Curaçao andermaal te houden. Laten er nog eenige tonnen gouds aan deze kolonie ten koste gelegd worden, laat men de verbetering der maatschappelijke toestanden ernstig ter hand nemen, en, ik ben er zeker van, het zal niet alleen een gevoel van bevrediging geven aan de verantwoordelijke mannen, maar ook zal er van Curaçao nog wel iets te maken zijn. Er zijn verschijnselen die er op wijzen, dat Hollandsche ondernemingsgeest, discipline en goed voorbeeld ook in deze omgeving iets vermogen.

Nu is het ongetwijfeld, zooals v.L. zegt, dat de bewoners meer Spaansch en Amerikaansch voelen en denken dan Nederlandsch. Het Nederlandsche element zelf is onbeteekenend in de kolonie. Het succes van het Algemeen Nederlandsch Verbond, is denkbeeldig. De oude menschen, die Mr. SCHOCH vloeiend Hollandsch hoorde spreken, moeten al lang dood zijn. Er zijn geen twintig Curaçaosche families, voor wie het Hollandsch de gewone conversatie-toon is.

Van menschen als Mr. SCHOCH en I.I.B. is voor Curaçao veel te verwachten, mits zij allereerst er van doordrongen worden, dat het niet zoozeer is de „Jan Saliegeest, die Bonaire en Curaçao voor eenige zilverlingen zoude willen verkwanselen", waartegen geprotesteerd moet worden, maar dat meer het Kaïnsstandpunt, dat met een „ben ik mijn broeders hoeder" deze geheele kolonie maar laat geworden, bestreden moet worden, net zoo lang tot Nederland zich ten slotte rekenschap geeft van zijne roeping tegenover haar.

D. G. F.

Naschrift van de Redactie.

AMIGOE DI CURAÇAO.

Met verbazing zullen onze geachte Lezers hebben kennis genomen van deze Correspondentie.

Hoe is het toch mogelijk, dat een Nederlander, van Curaçao uit, zoo iets schrijven kan naar het Moederland!

Maar, het is, helaas! niet de eerste maal, dat wij dergelijke alleronpleizierigste gewaarwording ondervinden; wij zijn er al aan gewoon geworden, dat Nederlanders, die pas komen kijken in de Kolonie het hoogste woord voeren en over alles en nog wat hun oordeel klaar hebben.

Voorop sta, dat wij van de goede bedoeling des heeren D. G. F. overtuigd zijn.

„(Zijn) doel met deze correspondentie (is) vooral: meer bekendheid met Curaçao en daardoor meer belangstelling voor deze kolonie te verkrijgen."

Of ZEd. echter wel de juiste middelen koos om tot dit prijzenswaardig doel te geraken?

Wij zullen dat eens aandachtig onderzoeken.

ZEd. wil er om huilen, dat men in Nederland de twee zoo verschillende kolonies Suriname en Curaçao maar niet uit elkander weet te houden.

Och, wij lachen eens om deze „domme Hollanders", die hun eigen bezittingen niet kennen. Dergelijke feiten versterken echter ons wantrouwen tegenover de Hollanders, die hier aankomen. Het staat bijna vast, dat zij van te voren zoo goed als niets wisten omtrent onze Kolonie en de geheel eigenaardige koloniale toestanden.

En toch komt het wel eens voor, dat zij in Brieven, Correspondenties, of Ingezonden stukken in Nederlandsche Bladen en Tijdschriften aanstonds een oordeel uitspreken over Curaçao zonder het genoegzaam te kennen.

NAAR HET GELUK.

(*Uit het leven van een bekeerling*).

XXVI.

De Commune en de Kultuurkampf.

SCHILLER zegt:
Gevaarlijk is 't, den leeuw te wekken,
Vermoordend is des tijgers tand;
Doch 't schrikkelijkste van alle schrikken
Is de mensch zonder verstand".

De groote strijd, welke op z'n hevigst de verbeelding en de hartstochten der menschen heeft opgewekt, heeft ons getoond, hoe ver de mensch kan afdwalen, als hij de kudde verlaat en zijn eigen weg gaat. In Parijs hebben wij een allerdroevigst drama gezien, in vuur en bloed, dat de Commune heeft afgespeeld voor de verbaasde wereld.

De Fransche Natie werd er door verslagen, vernederd, vernietigd, ten spijt van dapperen tegenweer, ver dragende kanonnen, de nieuw uitgevonden hellemachines, ten spijt van de herinnering aan de glorie van Austerlitsz, en het bewustzijn van onoverwinnelijk te wezen. Het kon den dapperen troepen der Franschen maar niet gelukken een enkele overwinning te behalen op de Commune.

Zichtbaar werd Frankrijk door God verlaten, om deze Natie voor hare Godvergetenheid, en Keizer Napoleon voor zijn verraad jegens den Paus te straffen. Het Fransche leger genoot nog niet eens de voldoening voor het Vaderland te mogen sterven. Als eenden werden zij bij massa's gevangen en tot straf van hunnen overmoed opgesloten voor een tijd, om later met heilzame vermaningen weer te worden vrijgelaten.

Was het Duitschland, dat hen opnieuw had overwonnen!

Ach neen!

Bij deze verpletterende vernietiging, zooals nimmer te voren, niettegenstaande de regeeringstroepen heel wat sterker en beter bewapend waren, en als aanvallende partij het meest gunstige oogenblik konden uitkiezen om den niets vermoedenden vijand te overvallen, bij dezen schitterenden nederlaag moet van Hoogerhand zijn ingegrepen.

Elke Franschman kent de hemeltergende zonden zijner Natie, de geheele wereld weet, hoezeer het grootste gedeelte der Franschen van God vervreemd leeft; maar in plaats nu van dezen vernietigenden slag, als een welverdiende straf, van Gods hand aan te nemen in deemoed en berouw, in plaats van dit zware leed gemeenschappelijk te dragen, vallen zij, die afvallig werden van de Kerk, hun trouwgebleven broeders aan, zoo heftig, als wilden zij hen totaal vernietigen! Natuurlijk hadden zij het vooral gemunt op het Kerkelijk Gezag, op de Priesters, en werden hun slagen het eerst gericht op het sterkste bolwerk der Kerk, op de Jesuïeten,

Men kon niet, als in 1793, beschikken over een gekroond hoofd om het te guillotineeren. O! wat zou de Commune niet gegeven hebben als zij de schoone Keizerin Eugenie om hals had mogen brengen!

Bij gebrek aan dit hoogste genot schoten ze dan maar den Aartsbisschop van Parijs dood en de Jesuïten die in den kerker waren opgesloten als gijzelaars. De kloosters werden opgeheven en de kloosterlingen verdreven. En om de kroon te zetten op hun waanzinnig bedrijf staken zij die gebouwen in brand, die prachtige gebouwen, de trots en roem van Frankrijk, die ze natuurlijk later met hun belastingpenningen zelf weer moesten opbouwen.

Kan men zoo iets verklaren?

Neen! of men moest zich plaatsen op het standpunt van SCHILLER, dat de mensch zonder verstand nog lager staat dan een dier.

Hebben dan de Franschen tenminste met deze schade en schande geleerd?

Volstrekt niet! Ze zondigen er nog evenveel oplos en droomen van revanche.

Ligt in dit alles ook niet een beschamende les voor de Duitschers?

Hebben wij niet precies hetzelfde gedaan, slechts onder meer verzwarende omstandigheden en veel minder te verontschuldigen?

Onverwachts werden wij overvallen door een groote natie, welke zich ter dege tot den oorlog had voorbereid, door een natie welke ons sinds Jena en Auerstädt onverwinlijk scheen. Wij wierpen een wantrouwenden blik op de bewapening aan beide zijden en vergeleken onze primitieve naaldgeweren met den ver dragenden chassepot; we hoorden het schrikkelijk geluid der Mittrailleuse; we zien ons zonder steun van verbondenen; Oostenrijks en Italië 's houding was twijfelachtig, zelfs die van de overige Duitsche Staten.

Na een gebed tot God, hem eerlijk uit het hart geweld, begeeft zich de Keizer naar de graven zijner voorouders, die van denzelfden erfvijand zoo veel te verduren hadden gehad. Oud en gebogen ging hij er heen. Wat daar gesproken is, wat Koningin Louize haren grooten zoon heeft toegefluisterd, zullen wij nimmer te weten komen, maar verjongd, stram en vastberaden keerde hij terug, stralend van de koninklijke energie der Hohenzollers; hij heeft het kloek besluit genomen te overwinnen tegen iederen prijs.

Toen hij aan het historisch hoekvenster van zijn Paleis verscheen, gekleed in open wapenrok met wit vest, zooals hij onvergetelijk in onze herinnering voortleeft, toen juichte een ontelbare menigte hem toe. Zijn mooie garde trok daarop met volle muziek voorbij het venster, en hij kreeg de tranen in de oogen. Hij beminde zijne soldaten als zijne kinderen, en hij wist, dat een oorlog veel bloed zou kosten. Maar hij had toch ook zijn eigen bloed veil.

Hoe dikwijls moest later Bismarck hem wegtrekken met geweld uit een vollen kogelregen.

Met zijn oogen monsterde hij zijne dappere regimenten en zag aan hun uiterlijk, dat ook zij, elk voor zich, vast besloten waren te overwinnen, het koste wat het wilde.

De aanvankelijk onklare toestand helderde spoedig op in ons voordeel. Oostenrijk en Italië werden door onze snel op elkander volgende overwinningen weerhouden Frankrijk te steunen, terwijl de Duitsche Staten allen ontwaakten tot het volle bewustzijn van hun waarde en hun kracht. Met vliegende vaandels trokken de gezamenlijke Duitsche stammen, voor immer broederlijk verbonden, de een al dapperder dan de andere, als een compacte massa van ongehoord getal, den erfvijand te gemoet. Gelijk de opgezweepte golven der zee een groot schip heen en weder slingeren als een notedop, zoo wierpen deze Duitsche legers, in woede ontstoken over de valschheid van Frankrijk, den vijand uiteen, waar zij hem ook troffen. Onze stoutste verwachtingen bleven nog verre beneden de werkelijkheid; we liepen eenvoudig van de eene overwinning naar de andere.

Toen wij bij Sedan het keurkorps van Napoleon hadden gevangen genomen, telegrafeerde de Heldenkeizer: „Wat een wonderbare wending door Gods hand!"

Men zag derhalve in dit buitengewoon schitterend succes de hand Gods. En wat gebeurde er later?

Wordt Vervolgd.

Het ergste steekt ons echter de handelwijze van sommigen, die hier vriendschappelijk met ons omgaan en dan later, als zij in de Kolonie hun *otium cum dignitate* verdiend hebben, in het Vaderland teruggekeerd, gaan smalen op onze Kolonie en spotten met de bewoners.

Zie, dat noemen wij niet-fair, onridderlijk.

Dit type van Hollanders schijnt aan D. G. F. bekend, en ook ZEd. keurt hun handelwijze af.

Van den Heer v. L., die het voorstel deed om Curaçao en Bonaire maar te verkoopen zegt hij: „Tien tegen één, dat v. L. is een Nederlander, die als koloniaal ambtenaar Curaçao gediend heeft."

V.L. geeft bewijzen onze Kolonie goed te kennen: „Hij spreekt met kennis van zaken, maar zooals een Curaçaoënaar nooit zal spreken." Hij spreekt zonder piëteit, zonder liefde voor de Kolonie. Het is een mensch zonder eenig gevoel voor nationale waardigheid, nationale verplichting of historische traditie. Hij wil zich van een duren lastpost ontdoen en er zelf een centje aan verdienen!!

Voor hem heeft een Kolonie alleen waarde, zoolang er geld van te trekken valt. Hij is echter al lang binnen en heeft zijn pensoentje reeds verdiend; en zou hij dan nu jaarlijks een paar dubbeltjes meer moeten afstaan om die Kolonie wat vooruit te helpen? Neen, hoor! dan maar liever verkoopen, dan behoeft hij voor een nieuw slagschip geen cent belasting meer te betalen.

Is dat geen praktische politiek!

Dit verfoeilijk type is natuurlijk uitzondering, maar ook zoo'n enkeling verbittert het hart der Curaçaoënaars, die hun eilandje zoo liefhebben, en het neemt in tegen de Hollanders in 't algemeen.

De Heer D. G. F. loopt, zonder het misschien zelf te weten, groot gevaar naar dit leelijke type af te zakken. Hij schrijft:

„Curaçao is voor de meeste, zoo niet voor alle Nederlanders, die hier komen een desillusie, minder door de onbeteekenende plaats, die de kolonie in de rijen der landen inneemt, als wel door de weinige achting, die men Nederland, Nederlanders en al wat Nederlandsch is, toe draagt en door de maatschappelijke toestanden, die hier gevonden worden."

Dergelijke uitingen getuigen al van heel weinig appreciatie; zij zijn ook onbillijk.

De Heer D. G. F. moge vele Nederlanders gesproken hebben voor wie Curaçao een desillusie was, verreweg het grootste gedeelte der hier vertoevende Nederlanders heeft hij niet gesproken; ZEd. mist derhalve het recht namens allen te spreken, gelijk hij goed vond te doen.

Bij honderden zijn ze te tellen de Nederlanders, aan wie Curaçao heel erg meeviel, die bij hun aankomst hier iets van Holland terugvonden, en er zich onmiddellijk thuis gevoelden.

Heeft D. G. F. het Transvaalnummer van *Neerlandia* gezien? Dienzelfde Oud-Hollandschen huizenbouw vindt men ook hier, dezelfde ouderwetsche geveltjes en vaderlandsche luifels, maar hier tropisch gekleurd. Vreemdelingen komen niet uitgeroepen over den „Spotless Town", en roemen de Hollandsche zindelijkheid, die u van de kleurige, fleurige gevelrij bij het binnenvaren van de haven tegenstraalt.

Midden tusschen de Spaansche Republieken heeft Curaçao zijn echt Hollandsch karakter bewaard.

Dat valt eenieder op, die hier komt.

Hoe verschilt dit algemeene oordeel van Nederlanders en vreemden van de singuliere opvatting van den Heer D. G. F.!

Waaraan dit ligt?

Aan den verkeerden maatstaf. D. G. F. had zijn Hollandschen Meter thuis moeten laten.

Wie gaat nu een eilandengroep van zes kleine, dun bevolkte eilandjes plaatsen „in de rijen der landen"?

Vergeleken met Rusland valt Curaçao heel ver weg, dat gelooven we graag.

Maar vergelijk onze eilandjes, die ternauwernood 52000 bewoners tellen, eens met de allernaaste omgeving, waar wel honderd maal meer menschen wonen en die werkelijk meegeteld worden „in de rijen der landen." Onder menig opzicht is Curaçao zijn naburen ver vooruit.

Het is niet dienstig hier verder op in te gaan, maar elk onpartijdig man, die hier in de buurt wat gereisd heeft, zal dit volmondig toegeven.

Maar, dat onbeteekenende van Curaçao is ook niet de hoofdoorzaak der desillusie, 't zit 'm meer in „de weinige achting, die men Nederland, Nederlanders en al wat Nederlandsch is, toedraagt".

Geachte Heer D. G. F., U uit hier eene heel leelijke beschuldiging.

Curaçao zou te weinig achting hebben voor Nederland! Wij protesteeren tegen zulk een onverdiend verwijt.

Mogen we U eenige kleine trekjes laten zien, elk voor zich onbeteekenend, maar die in hun geheel genomen het volkskarakter typeeren?

De Photografische Inrichting van SOUBLETTE ET FILS werd door Hare Majesteit gemachtigd Haar wapen te voeren. Het huis werd een huis van Oranje, gekroond met rood, wit, blauw. Kijkt u dat huis maar eens goed aan; waar ziet u zoo iets in Nederland?

De wieken der molen van de Distilleerfabriek op het Rif zijn, rood wit, blauw. Loop eens over Scharloo en zie eens naar de ruitjes boven de jalouzieën, ze zijn rood, wit, blauw. De Koningin Emmabrug zult U toch ook wel kennen, evenals het Wilhelmina-park, en de Juliana-werf? We noemen met opzet alleen stichtingen van particulieren.

De nationale feesten kunnen met de weinige middelen welke er voor beschikbaar zijn, niet mooier noch met meer geestdrift gevierd worden. In dagen van vreugde of rouw heeft Curaçao altijd echt meegeleefd met Nederland.

Toen Hare Majesteit Koningin Wilhelmina aan het bewind kwam en gekroond werd, is hier drie dagen lang grandioos feest gevierd, bij haar huwelijk en bij de geboorte van Prinses Juliana evenzeer.

En wat was het Emancipatiefeest anders dan een spontane uiting van hooge achting voor Nederland en oprechte aanhankelijkheid aan ons Doorluchtig Vorstenhuis!

Dat er Nederlanders zijn, die klagen kunnen over te weinig achting, best mogelijk! Zou dat echter niet de klacht zijn van Teyl Uilenspiegel: de menschen mogen me heelemaal niet lijden; maar ik heb het er ook naar gemaakt."

Als Nederlanders zich niet voegen kunnen in hun nieuwe en vreemde omgeving, en niet erkennen willen, dat „'s Lands wijs, 's Lands eer is," doch alles bevitten en bekritiseeren, omdat het anders is dan in Holland; ja, dan begrijpen we, dat de Curaçaoënaars hun weinig achting zullen bewijzen, (niemand wordt graag uitgelachen om zijn nationale zeden en gebruiken); maar van oudsher draagt Curaçao met eere den naam van gul en gastvrij te zijn, en een alleraangenaamst verblijf voor vreemdelingen.

Weinig Nederlanders zullen instemmen met het oordeel van den Heer D. G. F., de meesten hunner zullen met ons herhaaldelijk ondervonden hebben, hoe gemakkelijk de deuren der vriendelijke Curaçaosche woningen opengaan en hoe hartelijk en met onderscheiding men u overal ontvangt.

Dit is niet een persoonlijke opvatting, maar het oordeel van de meeste Hollanders, die in de Kolonie verblijven, of er korter of langer vertoefden.

Eindelijk klaagt D. G. F. over te weinig achting voor al wat Nederlandsch is.

Gaarne geven we toe, dat het in het begin vreemd aandoet in een Nederlandsche Kolonie zoo weinig de Hollandsche taal te hooren. Bij verder nadenken echter ziet men, dat bijv. de Benedenwindsche eilanden liggen midden in een Spaansche omgeving, waarmede bijna uitsluitend de handelsrelaties ons verbinden.

Is het nu niet prijzenswaardig, dat Curaçao niet geheel en al Spaansch geworden is in taal en zeden, doch een eigen taaltje gevormd en bewaard heeft, en daarmede zijn eigendommelijk karakter. Uit dat Papiamentsch, dikwijls zoo versmaad door hen, die het niet kennen, spreekt zeer duidelijk de geheele geschiedenis onzer Kolonie, ook de beschavende invloed der Hollanders. Jaren geleden hebben wij hierover een reeks artikelen geschreven, die overgenomen werden door *Neerlandia*.

De groote liefde voor Nederland belet Curaçao echter niet, ook de fouten te zien van de Hollandsche langzame zekerheid. Is het wonder, dat het verlangt, dat op z'n Amerikaansch de uitgaven voor de Kolonie met 2½ worden vermenigvuldigd, in plaats van op z'n Hollandsch in halve centjes uitgeteld! Op het slot van zijn brief doet D.G.F. precies hetzelfde en vraagt veel meer geld aan de Kolonie ten koste te leggen.

De Heer D. G. F. „is niet billijk" bij zijn verwijt van te weinig achting en „oordeelt zonder voldoende kennis van zaken".

De man is „pessimistisch" gestemd omtrent de toekomst van Curaçao en meent daarmede zeer verstandig te handelen.

Natuurlijk, iemand die niets durft wagen alvorens het heel en heel zeker is, heeft niet veel kans bedrogen uit te komen; maar een man van actie zal hij niet worden. Pessimisten brengen de Kolonie niet vooruit, wel de optimisten, al laten zij bij de proeven dan ook al eens 'n veertje. Dat groeit later wel weer aan.

Vooruit moeten we! Als we maar half kans van slagen zien, moeten we het heel doen. We moeten de gunstige omstandigheden niet afwachten, we moeten ze zelf maken.

Neen, waarde Heer D. G. F. de economische toestand van Curaçao is niet „treurig" te noemen. Die is veel „minder ongunstig dan v. L. (en U) denkt", niet „omdat verbetering mogelijk is", maar, OMDAT DIE VERBETERING REEDS LANG IS INGETREDEN. Nog verleden week kondt U in de *Amigoe* lezen uit het Kol. Verslag, hoe invoer en uitvoer gestadig toenemen, hoe de hoedenindustrie bloeit, en de scheepvaart vooruitgaat. Onze economische toestand MOET daardoor verbeterd zijn, dat kon niet uitblijven.

Uw oordeel over de havenwerken zal hier met smaak gelezen worden, al is het wat overdreven, niet geheel juist en onbillijk. Niet de springwerken zouden in drie maanden afgeloopen zijn, maar de Minister schrijft in zijn Toelichting, dat de soldaten in drie maanden de Curaçaosche arbeiders vertrouwd zullen hebben gemaakt met hun werkwijze, en dan niet langer noodig zullen zijn. Nu de geniesoldaten zelf nog niet weten, wat ze doen moeten, konden ze moeilijk hun opdracht vervullen en ons volkje leeren en africhten.

Nederland heeft ook geen schuld aan het stormachtige weer op zee, waardoor de zandzuiger een vluchthaven moest binnenloopen.

Pech, hebben we gehad, en groote pech met onze havenwerken.

Wat echter voor de havenwerken gedaan wordt, is voldoende geoordeeld door Gouverneur en Kol. Raad. Natuurlijk niet de wijze, waarop ze worden uitgevoerd.

Zeer ten nadeele van Curaçao, nog veel meer dan de trage werkwijze aan de havenverbetering, zijn de verklaringen van D. G. F.: „Aanlegplaatsen en kaden, die meetellen, zijn er absoluut niet, en konden er toch zoo mooi en doelmatig gemaakt worden. Het Gouvernement bezit een stukje van een paar honderd meter, waar het een zoodje is; de rest is in handen van particulieren, die er een janboel hebben. 's Avonds is daar niet de minste verlichting en je reinste halsbrekerij."

Hoe kan D. G. F. nu toch zoo iets schrijven?

Blijkbaar weet ZEd. niet, waar de Gouvernementskade is, want die is zeer goed. Uitstekend bestraat en geplaveid, voorzien van stootbalken, dukdalven en meerringen. De verlichting laat 's avonds te wenschen over, dat is waar, en met D. G. F. hopen wij, dat dit spoedig veranderd worde.

De K. W. I. M. legt gewoonlijk haar booten langs de Gouvernementskade, haar eigen aanlegplaats zal echter spoedig verbeterd worden.

De kade der Red. „D" is ook zeer goed. Als er 's avonds gelost en geladen wordt, is er licht genoeg. De toegang tot die kade is onoogelijk en zeer lastig. Ook dat vraagt verbetering.

De Julianawerf is een moderne aanlegplaats, welke met eere genoemd had mogen worden en een bijzondere vermelding ten volle had verdiend.

Voor de zeilvaart zijn de kaden en aanlegplaatsen voldoende; alleen ontbreekt de verlichting.

D. G. F. zal een goeden dienst bewijzen aan Curaçao als hij het moeilijk vraagstuk der drinkwatervoorziening eens in studie neemt...... en oplost.

Over de hygiëne mag hij niet klagen, alsof er absoluut niets gedaan werd. Wij danken den goeden God, dat Curaçao tot dusverre bevrijd bleef van Pest en andere besmettelijke ziekten, die heerschten in de ons omringende havens, maar de Geneeskundige Raad verdient toch ook een woord voor zijn onverflauwde waakzaamheid en goede zorgen. D. G. F. schijnt de ratten niet te tellen die wekelijksch gevangen worden en afgemaakt, noch ook de karren vuil te zien, die dagelijks worden weggereden.

De woningtoestand is ellendig, maar dat hangt met zooveel dingen samen, dat men er niet in 't kort over spreken kan. Men ziet echter duidelijk, dat er verbetering komt, nu de economische toestand van Gouvernement en particulieren wat opleeft.

D. G. F. schijnt toch zelf ook wel te kunnen verklaren, waarom sommige ambtenaren uit Nederland hierheen gezonden „met den nek" worden aangezien.

Dat hij klaagt over de moraliteit is uitstekend, maar die te verlagen „tot het laagst denkbare peil" gaat te ver.

Zijn uitroep: Wat heeft de Roomsche kerk gedaan voor onderricht van den neger en van den kleurling, wat voor opvoeding van den vrijgemaakten slaaf en diens nakomelingschap?" getuigt van zeer beperkten blik en volstrekt gemis aan inzicht. Ook al ware hij niet verder geweest dan de stad, en al hadde hij nooit in de buitendistricten of op de eilanden onze 20 scholen voor de armen aldaar bezocht, dan had zijn onpartijdig oordeel heel anders moeten luiden. De man is ziende blind, hij ziet de zaken subjectief, in het geheel niet volgens de realiteit.

Als wij op alle onjuistheden wilden wijzen, en op de herhaalde tegenspraak in dezen Zesden Brief, zouden we de geheele courant wel kunnen vullen.

't Zij ons genoeg bewezen te hebben, dat D. G. F. het veel voorzichtiger aan moet leggen met zijn brieven aan *De Nederlander*. ZEd. moet zich eerst goed op de hoogte stellen en niet maar luk raak schrijven wat hem het eerst uit de pen vloeit. De goede bedoeling van zijn schrijven neemt de kwade gevolgen daarvan niet weg. En hij bereikt juist het tegenovergestelde van wat hij bedoelt. In plaats van meer kennis en belangstelling te wekken, sticht hij door zijn persoonlijke singuliere opvatting nog grooter verwarring, waarbij de ontwakende belangstelling voor Curaçao weder zal insluimeren. Wie kan nu iets gaan voelen voor een Kolonie, waar het een zoodje is, een janboel, een algemeene rommel!

Maar zóó is de ware toestand niet. De feitelijke toestand is, Goddank, geheel anders en heel wat beter.

Koloniaal Verslag 1913

Handel en Scheepvaart.

Vervolg.

Dat behalve bij steenkolen, materialen voor den scheepsbouw en hoedenstroo, niet alleen bij eerste levensbehoeften als maïsmeel en boonen en bij veevoeder toeneming van den invoer viel waar te nemen, blijkt bij enkele artikelen, die beslist tot de genotmiddelen of luxe-artikelen moeten worden gerekend, als:

	invoer 1911	invoer 1912
Sigaretten	f 86.415	f 105.115
Suikerbakkersw.	23.260	30.019
Rijt. en auto's	5.571	16.591

Tot de stijging van het totaalcijfer van den invoer heeft ook bijgedragen de prijsverhooging, die bij verschillende artikelen viel waar te nemen. Een treffend voorbeeld biedt het artikel bruine suiker aan, waarvan ingevoerd werd:

in 1911 1.090.716 K.G. tot eene waarde van f 109.072

in 1912 988.607 K.G. tot eene waarde van f 140.283.

Wat den uitvoer betreft, deze komt zelfs tot iets meer dan het totale bedrag der toename voor rekening van het eiland Curaçao (de waarde van den uitvoer van Bonaire en van de Bovenwindsche eilanden is afgenomen).

Tot de vermeerdering hebben vooral bijgedragen de artikelen steenkolen en hoeden, waarvan in 1912 respectievelijk f 212.500 en f 323.000 meer werd uitgevoerd dan in het onmiddellijk voorafgaand jaar.

Behalve bij Curaçao valt er nog vermeerdering van eenig belang in de waarde van den uitvoer te constateeren bij Aruba [met rond f 67.700], te danken aan de artikelen aloë en phosphorzure kalk.

Daarentegen voerde Sint Martin in 1912 voor respectievelijk rond f 31 000 en f 19 000 minder zout en katoen uit dan in 1911.

De doorvoer daalde in 1912 met bijna 7000 ton, hetwelk voornamelijk te wijten was aan verminderden doorvoer van dividivi, die, in verband met de mislukking van den oogst in Columbia, met ± 8000 ton bij 1911 ten achteren bleef, terwijl ook de doorvoer van hout uit Maracaibo met ruim 3000 ton beneden dien van gemeld jaar bleef.

De volgende cijfers geven een overzicht van den invoer en den uitvoer naar het buitenland van de afzonderlijke eilanden der kolonie over het jaar 1912:

	Invoer:	Uitvoer:
Curaçao......	f 3 890 123	f 1 656 025
Aruba.........	446 894	548 918
Bonaire........	236 560	108 633
St. Martin..	152 074	60 613
St. Eustatius	52 532	43 419
Saba...........	78 498	7 933
Totaal...	f 4 856 681	f 2 425 541

Uitvoerige gegevens betreffende den in-, uit- en doorvoer van de verschillende eilanden der kolonie zijn opgenomen in bijlagen BB t/m FF.

De haven van Curaçao werd, blijkens bijlage GG, in 1912 bezocht door 1428 schepen, metende te zamen 2 713 160 M³. bruto. Met deze schepen zijn aangebracht 7082 en medegenomen 6391 passagiers.

In diezelfde bijlage wordt vermeld het aantal vaartuigen (met de inhoudsmaat en de nationaliteit), welke de verschillende eilanden der kolonie in 1912 aandeden.

Zeebrieven.

In 1912 werden op Curaçao 8, op Aruba 10, op Bonaire 13, op St. Martin 4, op St. Eustatius 2 en op Saba 4 zeebrieven afgegeven.

Berichten uit de Kolonie.

Examen.

Toen ons blad verleden week reeds gedrukt was, vernamen wij den uitslag van het Vrijdag en Zaterdag afgelegd examen voor de akte van Onderwijzer 3e klas door den Heer I. M. ISMAEL VIDAL.

Wij wenschen hem van harte geluk met zijn schitterend succes.

Welkom!

De Weleerw. Pater L. VAN HEGELSOM is Dinsdag avond alhier van Chili teruggekeerd. Ook wordt dezer dagen de Weleerw. Pater A. KUIPERS van St. Martin terugverwacht.

St. Thomas-College.

Ziezoo! De goede gewoonte zit er weer in. De prijsuitdeeling op het College is weer publiek geworden. Verleden jaar werd het voor het eerst beproefd en nu had de plechtige prijsuitdeeling publiek plaats, alsof het zoo hoorde. We zijn hartelijk blijde om dit besluit der Directie.

We kunnen zeer waardeerend schrijven over deze uitstekende inrichting van Meer Uitgebreid Lager Onderwijs, we mogen al meermalen er op wijzen, dat de leerlingen daar prachtig worden voorbereid voor de H. B. S. of Gymnasium in Nederland, dat alles heeft niet half zooveel waarde, als het publieke optreden der leerlingen ten aanhooren van hunne Ouders en bekenden. Het Publiek heeft nu kunnen oordeelen over de vorderingen der leerlingen.

Zooals men weet is het College verdeeld in twee afdeelingen, de Hollandsche en de Spaansche.

Te samen traden zij op in het Orkest, dat al heele aardige bewijzen zijner bekwaamheid gaf. O.a. werd zeer goed uitgevoerd het ANDANTE van de Eerste Symphonie van L. v. BEETHOVEN, lang geen gemakkelijk stuk.

De Spaansche Afdeeling speelde een mooi Spaansch drama. De natuurlijke welbespraaktheid en levendige voordracht waren hier nog verhoogd door de kunst. Het decoratief was stijlvol en verrassend mooi.

De Hollandsche Afdeeling zong echte Hollandsche Liederen van RICHARD HOL, CATH. v. RENNES, PH. LOOTS en H. v. TUSSENBROEK.

Na de Prijsuitdeeling had de uitreiking der Diploma's plaats voor de leerlingen van den Handelscursus. De laatste drie jaren van het negenjarige College-loopen worden vooral besteed aan de moderne talen, Hollandsch, Engelsch, Spaansch, aan Handels correspondenties in deze drie talen, aan handelsrekenen en boekhouden. De leerlingen die in deze vakken het eindexamen afleggen, kunnen een diploma behalen.

Eén der zes leerlingen moest worden afgewezen, één ontving het Diploma met de qualificatie ZEER GOED, twee met GOED en twee met VOLDOENDE. De Directeur legde uit, dat deze laatste qualificatie de beteekenis had van zeer voldoende.

Deze handelscursus is van zeer veel nut voor onze kleine maatschappij. De meeste leerlingen, die het College bezoeken, wenschen opgeleid te worden voor den handel.

Ook de edele schilderkunst wordt op het College beoefend. Er werden een 10 tal schilderstukjes rond gegeven onder het Publiek ter beoordeeling.

We hopen het volgend jaar op een tentoonstelling van deze kunstproducten om ze op ons gemak te kunnen bekijken. En zoo zal er ieder jaar op het College wat nieuws te bewonderen vallen.

Vacantie.

Dit magische woord heeft deze week heel wat kinderharten in gloed gezet. Alle Katholieke scholen zijn gesloten, de kinderen hebben vrij af.

Dit geschiedde niet dan na een publiek examen en na de plechtige prijsuitdeeling.

Het is werkelijk een genot deze examens bij te wonen. Daar zit wat in Curaçaosche meisjes en jongens.

Ze zijn over het algemeen vlug van begrip en leergierig; bij honderden zijn de kinderen te tellen die het geheele jaar door nog niet een halven dag verzuimden.

Het methodisch onderwijs onzer Eerw. Zusters en Fraters is bekend genoeg en wordt door de Ouders dan ook wel geäppreciëerd. Onze scholen zijn vol. We kunnen niet bijgebouwd komen. Het beste be-

wijs, hoezeer het R. K. Bijzonder Onderwijs gewild is onder de Curaçaosche bevolking.

De plechtige prijsuitdeeling aan de St. Vincentiusschool verdient dit jaar een afzonderlijke vermelding. De Eerw. fr. RICHARDUS is een paedagoog bij de Gratie Gods. Hij voedt z'n jongens op en geeft ze heel wat levenswijsheid mee voor het leven. Ditmaal had hij met het grootste geduld een mooie verrassing bereid aan de Weldoeners zijner school. De in Duitschland zoo populaire potpourri „Lustiges Durcheinander" van F. X. ENGELHART werd door de jongens, gesteund door de Heeren Zangers van het St. Annakoor, op meesterlijke wijze uitgevoerd. We hebben werkelijk genoten, volop genoten, maar vinden het jammer, dat slechts betrekkelijk weinigen ervan genieten konden.

Zou deze uitvoering niet herhaald kunnen worden bij de thuiskomst van Mgr. VUYLSTEKE en dan meerdere personen daarbij worden uitgenoodigd? De groote aula van het College biedt plaats genoeg.

Laat dan het frische knapenkoor ook nog eens het leuke „Aber heute noch nicht" herhalen.

De Regenval.

La Cruz heeft reeds het lijstje gepubliceerd van den regenval gedurende de maand November binnen het fort Amsterdam.

Dat lijstje wijst uit, dat hier in één maand tijds 302.1 mM. gevallen is. Zoo iets moet bewaard blijven voor de geschiedenis en afzonderlijk opgeteekend in de krant; wat we doen bij dezen.

Aruba was tot dusverre achter en had nog slechts weinig regen gehad. Gelukkig is het daar nu ook begonnen, en harder dan in jaren was geschied. Eén ding is jammer, dat het regenwater daar met volle rooien in de Paardenbaai loopt.

De Arubianen zijn daardoor niet alleen veel water onbenut kwijt, maar de haven verzandt er ook feitelijk door, van wege het vele zand, vuil en hout, dat wordt meegesleept.

Kan die rooi daar niet verlegd worden en dood loopen in een reusachtig tanki, niet voor drinkwater maar voor de beesten en de irrigatie?

Sinterklaas

is in 't land. De H. Man kwam per auto, stapte af aan het Militair Tehuis en bracht later ook een bezoek aan het St. Elizabeths-Gasthuis.

Op straat verdrongen zich de kinderen voor de uitstalkasten der speelgoedwinkels.

Hoe jammer, dat de goede Sint niet meer, zooals vroeger, de arme kindertjes komt bezoeken. 't Was zoo'n mooi Hollandsch feest. De kleinen droomen allen van den zwarten Piet, maar 's ochtends is hun klompje of laarsje bij de meesten leeg.

De Havenwerken.

Maandagmorgen was het groote parade. De zandzuiger kwam door de Rifbrug en ging aan den mond van de haven liggen. Onderlosser No. 3 kwam er naast liggen en werd volgespoten, waarna hij door de *Pocahontas* naar het Schottegat werd gebracht.

Het Schietschip werd ook verhaald naar den havenmond, terwijl de grijpemmerkraan in volle actie kwam.

De Ingenieur V. D. BROEK en Mijnheer ZELLE hielden den baggerschouw.

Veel werd er verder deze week niet uitgevoerd, alleen de oude MARIE CHARLOTTE bleef steenen rapen.

De Uitvoer.

Het 3e kwartaal van 1913 was niet zoo goed als dat van 1912; de algemeene uitvoer in de heele Kolonie bleef ± 50.000 Gld. lager dan verleden jaar en bedroeg f 544,117 in 1913 f 594,460. De hoofdschuld van dezen achteruitgang dragen de hoeden, waarvan slechts voor een waarde van f 144,584 werd uitgevoerd. In de 9 verloopen maanden van 1913 werd voor een gezamenlijke waarde van f 483,878 aan hoeden verzonden naar het Buitenland, verleden jaar was dat in de eerste 9 maanden reeds f 660,559.

In het laatste kwartaal moet derhalve nog heel wat worden bijgespijkerd.

Aan steenkool werd in het derde kwartaal geleverd voor een waarde van f 178,504. Dat zal in het 4e kwartaal veel verminderen, nu de Oorlogsboot niet meer hier is.

De Vliegeniers.

M. THOR, NKOX MARTIN en M. LEROY ALLEN hadden 28 November nog niet gevlogen in Caracas. Wel was er een comité gevormd om de noodige gelden bijeen te krijgen. De vliegeniers beloofden 4 á 6000 voet hoog te vliegen. Da's nie' veel! Hier hebben ze wel 10 á 20 duizendpooten hoog gevlogen. Ook zullen ze in de lucht een bombardement uitvoeren. Zeker net als hier op die canoa! Oud nieuws dus.

Scheepvaart.

Van morgen had er bijna een botsing plaats tusschen de Red „D" en de K. W. I. M. Terwijl de Amerikaan draaide in de haven, liep de Hollander binnen.

Het tijdig uitwerpen van het anker en het stremmen der vaart voorkwam een ongeluk.

Het Pluimpje

voor de Militaire Kapel was Zondagavond nog mooier dan we verwacht hadden. Het applaus was algemeen en bij de uitvoering van de *Cake Walk* zoo aanhoudend, dat een reprise gegeven werd.

Het Curaçaosch Publiek moest eens wat scheutiger worden met zijn bijvalsbetuigingen, maar dan ook alleen als er werkelijk mooi gespeeld wordt.

Officieele berichten.

Aan den onderwijzer 3de klasse aan de Hendrikschool alhier G. Troost, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen alhier W. H. van der Velde, is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend, en E. V. Garcia is gedurende dien verloftijd tijdelijk belast met de functien van kommies 2de klasse der belastingen alhier.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk H. Th. Jonkhout tot herstel van gezondheid verleend verlof van acht dagen is door den Gouverneur goedgekeurd.

Posterijen

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Miguel Angel Bethencourt, Anita Bernard, Maria E. P. de Darrigran 2, Andrés P. Da Costa Gomez, Ana de Marquez, Amalia Hernandez, Junta Dva. de la Soc. Mortria. „Santa Maria", Antonio Juan Leandro, Macfarlane Junion & Cy., Gezamenlijke verkrijgers van Francisco Fermin Martijn, Manuel Navarro L., Pedro Plantijn, T. Manuel Ramirez; Hortencia Tores, W. Wucherphening.

Aangeteekende stukken: Salim Aun, David Cardoze Jr., C. H. de la Cabada, Maria E. P. de Darrigran, A. D. de Jongh, Johanita Migelos, S. E. L. Maduro & Sons.

Drukwerken: T. de Blaauw 5, F. Heyling, Gabriel Michel.

Drukwerken zonder adres; Le Matin eenige exemplaren, La Tribuna 1 exemplaar.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 5 December 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per KG........	—
ZOUT per vat van 180 K.G........	f 0.80
DIVIDIVI per K.G........	„ 0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.60
id. per KG. 2e kw.	„ 0.50
HUIDEN per K.G........	„ 0.80
GEITENVELLEN per K.G........	„ 1.10
WOL per K.G........	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk........	„ 0.55
BEENDEREN per K.G........	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G........	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	

Kwaliteit No, 1		per dozijn		„ 4
„ „ 1 (gebleekt)	„	„		„ 4.12½
„ „ 2	„	„	....	„ 5.25
„ „ 3	„	„	....	„ —
„ „ 3	„	„	....	„ —
„ „ 4	„	„	....	„ 7.—
„ „ 5	„	„	OLA	„ —.
„ „ 6	„	„	....	„ 8.50
„ „ 7	„	„	....	„ 9
„ „ 8	„	„	OLA	,
„ „ 9	„	„	....	„ 12.50
„ „ 10	„	„	OLA	„ 12.
„ „ 11	„	„	....	„ —
„ „ 12	„	„	OLA	„ 15
„ „ 13	„	„	....	„
„ „ 14	„	„	OLA	„
„ „ 15	„	„	....	„

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 147 ratten

Hamburger Marktberichten.

Aloe. We kunnen, helaas, niet melden, dat er eenige verandering ten goede is ingetreden. Er komen absoluut geen koopers opdagen. Gelukkig kwamen in October slechts heele kleine partijtjes in.

De prijs staat thans genoteerd M. 68—70 de 100 Kilo.

Caret. Markt zeer kalm, prijzen laag.
De gewone soort M 22—28 het ½ K.
De mindere „ 19—21 „ „

Huiden. Markt alweer flauwer, prijzen lager.
De goede, zware van Rio Hacha en Curaçao M. 2.20—2.24 K.
De kleine, lichtere „ 2.10—2.14 „
De droge, goede soort van Sabanilla „ 2.20—2.40 „

Dividivi. Geheel de maand was de markt uiterst kalm; er was slechts weinig omzet. Er is een algemeene pressie in den handel in de geldwereld, welke voortduurt, ook nadat de Duitsche Bank haar disconto heeft verlaagd. Goddank werd de Dividivi slechts bij heele kleine partijtjes opgezonden, anders zou de prijs zeker weer zijn gedaald. Gelukkig dus kunnen we nog altijd noteeren:

Voor Curaçao en Bonaire	M. 9.50 — 10.50
idem betere soort	„ 10.75 — 11.50
Van Sabanilla (de gew.)	8.50—8.75
idem de fijnere	9. — 9.75
Coro	8.75— 9.
Puerto Cabello	8.50—10.
Maracaibo (per zeilsch.)	9.25— 9.50
idem (per stoomboot)	9.50—10.50
Rio Hacha (per zeilsch.)	9. —10.50
de gew. (per stoomboot)	9. —10.25
de fijnere	10.25—10.75

Oud Koper. Schommelend als naar gewoonte. M. 87 voor geel koper M. 130 voor rood.

SCHEEPSBERICHTEN.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand November zijn

Binnengekomen. VAN	SCHEPEN	Uitgezeild NAAR	SCHEPEN
Aruba	17	Aruba	19
Azua	1	Azua	0
Barahona	3	Barahona	0
Barbados	2	Barbados	1
Bonaire	40	Bonaire	45
Isl Barlov.	1	Isl Barlov.	1
Cuba	1	Cuba	0
Guanta	0	Guanta	1
La Guayra	1	La Guayra	0
La Vela de Coro	4	La Vela de Coro	2
Maracaibo	6	Maracaibo	7
Mayaguez	1	Mayaguez	1
Pto Cabello	2	Pto Cabello	0
Pto Colombia	1	Pto Colombia	0
Pto Rico	2	Pto Rico	0
Rio Hacha	1	Rio Hacha	2
Sta Barbara	1	Sta Barbara	1
Sto Domingo	0	Sto Domingo	2
Uit Zee	3	Naar Zee	0
totaal	87	totaal	82

Het verbindingsnet begint zich al aardig uit te breiden. Hier en daar nog wel slechts met een enkel scheepje, maar 't begint toch. Als de verbinding maar bestaat, verdere uitbreiding volgt dan van zelf.

Uit de naburige Republieken.

Venezuela. De Engelsche Maatschappij *Venezuela Oil Concesion Limited* is begonnen met de exploitatie van petroleumbronnen in het district Bolivar van de Staat Zulia. Rondom om het meer van Maracaibo schijnen vele petroleumbronnen te liggen. In Venezuela ontbreekt het nu aan voldoende werkkrachten en wil men de immigratie van arbeiders uit den vreemde bevorderen.

Het Nederlandsch Gouvernement mag wel een oogje in 't zeil houden en in het contract. Van Aruba zijn er al ± 1000 man weg, dikwijls met veel te vol geladen scheepjes. Onder welke condities de arbeiders worden aangeworven, weten wij niet. Ook niet, of het Gouvernement hen blijft beschermen in den vreemde en officieele rapporten ontvangt over den staat van hunne gezondheid. Eenige Staatscontrôle achten wij hierbij wel gewenscht.

Colombia gaat een spoorweg aanleggen van Medellin naar de Golf van Darién. Ook hier zal spoedig veel werkvolk gevraagd worden.

Colombia is de afscheiding van Panama nog niet vergeten en wil de zaak politiek en financieel regelen met de Ver. Staten.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

Groote strijd is te New-York gevoerd. Het gaat er altijd heet toe in de hoofdstad der Ver. Staten, wanneer er moet worden beslist welke burgers door het kiezerscorps tot vroede vaderen zullen worden gepromoveerd, doch ditmaal was de strijd al bijzonder heftig. De tegenstanders van de bekende partij, welke den naam Tammany-Hall draagt, hadden er alles op gezet om haar te verslaan en zij op hare beurt spande de uiterste krachten in om haar macht te behouden.

Gekozen moesten worden de burgemeester der stad, de president en vice-president van het Hof van Beroep, de rechters van het Hooggerechtshof, de voorzitter van het wethouderscollege, de hoofden der vijf arrondissementen, waarin de stad is verdeeld en een aantal lagere, maar toch invloedrijke ambtenaren; sheriffs, coroners, enz.

De oud-gouverneur Sulzer had onthullingen gedaan aangaande wat hij de knoeierijen van Tammany noemt en trad verder ook praktisch in de verkiezingscampagne op, door b.v. een vergadering der tegenpartij te bestormen aan het hoofd zijner getrouwen, de aanwezigen op de vlucht te drijven, de tribunes te vernielen en de vanen te verscheuren.

Maar een uur later kwamen de Tammany-mannen terug met versterkingen en verdreven Sulzer weer, die, bedekt met eierstruif, den aftocht moest „blazen."

De tegencandidaat van Tammany voor het burgermeesterschap was John Pursay Mitchel en zijn candidatuur werd openlijk gesteund door den president der Ver. Staten, die een zijner Staatssecretarissen zond om aan de campagne deel te nemen, en dit heeft geholpen, want Mitchel is met een groote meerderheid gekozen.

De candidaat van Tammany was Mac Call, een man met groote bekwaamheden, die o. m. werd gesteund door den wereldberoemden rechter Parker, hoewel deze anders geen partijgenoot van Tammany kan worden genoemd.

Mc. Call beweert, dat al wat ten nadeele en tot schande van Tammany in een groot deel der Amerikaansche en ook der Europeesche pers wordt verbreid te wijten is aan de leugens van de *New-York Word*.

En inderdaad schijnt het wel dat de veelgesmade partij niet zulk een slechten naam verdient als zij ten onzent heeft gekregen. Onlangs legden zelfs eenige aanzienlijke Amerikaansche katholieken, medewerkers van de *Catholic Encyclopedia*, de verklaring af, dat Tammany geenszins een middelpunt van politiek bederf mag heeten, doch enkel een organisatie is van katholieke Ieren.

Volgens de New-Yorksche correspondent der *Köln. Volksz.* heeft deze verklaring veel opzien gewekt. De geestelijkheid evenwel in de Amerikaansche hoofdstad heeft zich nooit met Tammany solidair verklaard. Vroeger behoorden wel zoo goed als alle katholieken daar tot de Democratische partij, wijl de Republikeinen de immigratie van Ieren tegenstonden en ook in ander opzicht vijandig tegen de katholieken optraden, doch de laatste tientallen van jaren zijn die partijgrenzen geheel dooreen geloopen.

Het eenig verband tusschen Tammany en het katholicisme is volgens den schrijver daarin gelegen dat de partij goeddeels uit Ieren bestaat en dezen van huis uit katholiek zijn.

De veelbesproken organisatie werd reeds gesticht in 1789 als een volkspartij tegenover het overwicht der aristocratie. Haar stichter William Mooney noemde het hoofddoel de uitoefening van liefdadigheid, maar dat was en is slechts een dekmantel voor het werkelijke doel, het voeren van een bepaalde politiek. De officieele naam der partij is Colum-

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Nov. 1913 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand November	87	9064	8194	30	223052	138781
Vorige maanden	894	105208	95834	348	2327628	1457883
Totaal	981	114272	104028	378	2550680	1596664

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

bian Order en haar bijnaam ontleent ze aan dien van het gebouw, waar het hoofdkwartier is gevestigd.

Ze wordt geleid door 13 hoofdleden, waarvan 8 Ieren zijn, drie geboren Amerikanen, een Duitscher en een Israëliet.

Feitelijk viel vroeger — maar dat is nu blijkens het optreden van president Wilson anders geworden — Tammany samen met de Democratische partij.

Er is veel corruptie gepleegd in sommige tijden, zegt de corr. van het Keulsche Katholieke blad, doch niet meer dan in andere partijen ook geschiedt. En het is slechts toevallig dat wij hier in Europa speciaal van het slechte in Tammany op de hoogte zijn; te Philadelphia zijn jarenlang minstens even erge praktijken bedreven door een republikeinsche organisatie en daaromtrent vernamen we weinig of niets. En in andere groote steden van Amerika staat het niet beter.

Vooral berucht is Bill Tweed, die voor 40 jaren leider was van Tammany en meer dan 100 millioen dollar wist te stelen.

En ook thans nog weten de leiders, wanneer ze baas zijn, hun stoffelijke belangen te verzorgen. Doch dat doet ieder in Dollarica, die er kans toe ziet. In Amerika is de politiek helaas geen zaak van beginselen, doch enkel van belangen. Hetgeen ten slotte toch tot groote rampen moet voeren.

*
* *

Beieren heeft weer een koning.

Door den Prins Regent, in overeenstemming met de Kamers, die zich overtuigd hadden, dat de eigenlijke Koning ongeneeslijk krankzinnig was, werd de troon vacant verklaard en daarmee was het regentschap geëindigd, zoodat Ludwig III van Beieren den troon kon bestijgen.

Spoedig daarna zou Z. M. den eed afleggen.

Op het koninklijk paleis werd voor het eerst na vele jaren de koningsstandaard geheschen.

Aan alle bondsvorsten en buitenlandsche regeeringen is van het feit kennis gegeven en een wijde amnestie afgekondigd.

In de Kamer sprak de voorzitter hartelijke woorden en het geheele volk verheugt zich, want de regent was algemeen geacht en geëerd.

Ludwig III is een echte Beier en een echt katholiek.

*
* *

Er schijnt werkelijk een sterke ontstemming te wezen in Amerika over de houding der Engelsche regeering, of althans van den Engelschen gezant in Mexico, die niet van plan is, om alles te gelooven wat de heeren te Washington over de wantoestanden in de Midden-Amerikaansche republiek gelieven te vertellen. De bladen in de Ver. Staten maken sterk misbaar daarover. Het feit is, zegt de *Univers* met veel recht, dat broeder Jonathan begint te ontdekken, hoe de Monroe-leer ook schaduwzijden heeft en hoe daardoor feitelijk de Amerikaansche regeering zich verantwoordelijk stelt voor de 150 millioen Engelsch kapitaal, welke in Mexicaansche ondernemingen is gestoken.

Die Monroe-leer, vervolgt het blad, heeft trouwens geen andere waarde dan van „pious views" en is noch door buitenlandsche tractaten, noch door eenige wet vastgelegd.

Generaal Carranza, de leider der constitutioneele partij in Mexico, heeft de volgende vriendelijke verklaring afgelegd: „Wij zullen ieder dood maken, die een onwettig gekozen president erkent."

En aangezien natuurlijk elke president, die niet candidaat der constitutioneelen was, onwettig gekozen zal heeten, kan het daar nog heel gezellig worden.

Men schijnt er ook over te denken, om het nog eens met een koning of keizer te beproeven en aangezien Europeesche vorsten zich wel niet zoo gemakkelijk aan een Mexicaansche avontuur zullen wagen, zoekt men naar afstammelingen van den grooten Montezuma. En men heeft zoo waar ontdekt, dat onder hen behoort niemand minder dan keizerin Eugenie, de nog steeds levende weduwe van Napoleon III. Er moet ook nog een gerechtigde tot den Mexicaanschen troon wonen in Salamanca en een in .... Nederland.

Te Londen denkt men er aan dat de regeering der Vereenigde Staten, om een einde te stellen aan den toestand van regeeringloosheid, waarin zich Mexico bevindt, de volgende voorwaarden zal stellen.

Generaal Huerta zal in geheel Mexico een wapenstilstand afkondigen, tijdens denwelken tot nieuwe verkiezingen zal worden overgegaan. Generaal Huerta zal geen candidaat tot het presidentschap zijn.

Zoo Huerta weigert die voorwaarden te aanvaarden, zal de Amerikaansche regeering onderzoeken of de partij van Carranza, niet zal dienen te worden erkend.

Want de bedoeling is onverzettelijk, om baas te worden in Mexico en vooral baas over de groote schatten, welke de bodem bevat.

Er worden jaarlijks millioenen vaten olie gewonnen, welke natuurlijk de *Standard Oil* als haar wettig eigendom beschouwt, en deze is woedend, dat een Engelsche maatschappij de Eagle Oil, daar ook concessies heeft.

Porfirio Diaz behandelde beide maatschappijen met gelijke welwillendheid en dat kostte hem zijn zetel.

Madero was in dienst der Standard, maar Huerta wil zijn land onafhankelijk houden en daarom moet ook hij weg.

Porfirio is thans, gelijk men weet, in Frankrijk en heeft zich laten interviewen.

De *Maandagcour.* meldt daarover:

Ik kan niets zeggen over de politiek van Mexico, zeide de oud-president, daar ik volstrekt geen belang meer stel in de politieke quaesties van mijn land, sedert ik Mexico verlaten heb en, in tegenstelling met de geruchten, heb ik nimmer en op geenerlei wijze een revolutionnaire beweging van welke zijde ook, mijn steun verleend, en als generaal Felix Diaz mijn raad had opgevolgd, zou hij nooit te Vera Cruz voet aan wal gezet hebben. Op een vraag of hij naar Mexico wilde terugkeeren en zoo ja, of hij dan de revolutionnaire beweging kon onderdrukken, antwoordde hij. „Neen, toen ik de macht in handen had, beschikte ik over manschappen en geld en niemand kan iets doen als dat niet het geval is. Thans beschikt generaal Huerta over beide. Ik zal alleen dan naar Mexico terugkeeren — en hier fonkelen de oogen van den veteraan — als een vreemde mogendheid ons aanvalt en ge kunt er verzekerd van zijn, dat in zoo'n geval alle Mexicanen als één man zouden opstaan, om met vereende krachten de indringers te verdrijven. Dan, maar ook alleen dan keer ik naar Mexico terug, om mijne krachten ten dienste te stellen van mijn landgenooten. Voor een oud-generaal, als ik, die menigmaal tegen buitenlanders vocht, is niets zoo ernstig als een burgeroorlog."

Het zal den Ver. Staten dus nog niet zoo heel gemakkelijk vallen, Mexico in te palmen, al hebben zij al een groot deel der Europeesche pers weten te misleiden, zoodat ze op commando uit Washington spreekt van den indringer Huerta, den overweldiger Huerta, enz.

St. Thomas-kring.

Donderdagavond 11 Dec. a.s. Gewone vergadering in het lokaal der Vereeniging, Kerkplein-Overzijde.

Aanvang 8 uur 's avonds.

De Directeur
P. fr. R. J. C. Wahlen.

VERLOOFD

Hubertus Th. Jacobs

met

Helena Jonkhout.

Curacao, 3 December 1913.

3—1 *Eenige en algemeene kennisgeving.*

De Heer en Mevr. A. Charlonis

geven kennis van de verloving hunner dochter

Lize

met den Heer

F. C. van Lier,

Mijningenieur.

's Gravenhage, Nov. 1913.

Eenige kennisgeving.

Curaçaosche Maatschappij

tot Bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

Het Bestuur der Mij. maakt bekend, dat uit Amerika zijn aangekomen eenige fokschapen, *Hampshire-ras.*

Leden der Mij. die een der rammen eenigen tijd in bruikleen wenschen te ontvangen kunnen hun verlangen daartoe kenbaar maken, aan het Bestuur.

Namens de Mij. vnd.,
H. H. R. Chapman,
Voorzitter.
G. B. Dussel,
Secretaris.

Curaçao, 5 December 1913.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 6 DEC. – 13 DECEMBER.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Merida	A Johanson	3 Dec.	Maracaibo	27 Nov.	Maracaibo
Zulia	S S Morris	27 „	Maracaibo	27 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	27 „	New-York	27 „	La Guayra
Pr Willem V	J W Drijver	30 „	New-York	1 Dec.	Amsterdam
Philadelphia	H Highborn	3 Dec.	La Guayra	3 „	New-York
Merida	A Johanson	3 „	Maracaibo	3 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	6 „	New-York	6 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	6 „	Amsterdam	7 „	New-York
Merida	A Johanson	8 „	Maracaibo	8 „	La Guayra
Merida	A Johanson	10 „	La Guayra	11 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	11 „	Maracaibo	11 „	New-York
Caracas	Furst	11 „	New-York	11 „	La Guayra
Nestorian	Baker	29 Nov.	Liverpool	29 Nov	Sta Marta*
ViKing	Jensen	29 „	Cuba	29 „	Pto Cabello
Bolivia	Lewin	29 „	Hamburg	30 „	Pto Colombia
Patagonia	H Schuster	29 „	Pto Cabello	30 „	Hamburg
La Plata	H Bark	1 Dec.	Hamburg	1 Dec.	Colón
Mecklenburg	H Hoefer	2 „	Pto Colombia	3 „	Hamburg
Bologna	A Poggi	6 „	Colón	6 „	Génova
Almerian	Henderson	10 „	Cartagena	10 „	Liverpool

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Nereida H	26 Nov.	Maracaibo	*Julia Estrella*	27 Nov.	Bonaire
Juan Luis H	26 „	Aruba	*Juan Luis H*	28 „	Aruba
Abeona H	25 „	Manzanilla	*Rosa Maria H*	27 „	Aruba
Rosa Maria H	26 „	Aruba	*Refugio H*	27 „	Aruba
N M Johnston A	26 „	Barbados	*Carlota H*	29 „	Maracaibo
Refugio H	26 „	Aruba	*Maria H*	30 „	Maracaibo
Maria H	27 „	Maracaibo	*Carlota H*	2 Dec.	Maracaibo
Sirena A	28 „	Maracaibo	*Sirena H*	1 „	Maracaibo
Aurora V	28 „	La Guayra	*Mita H*	2 „	Bonaire
Virginia H	28 „	Vela de Coro			
Carmen Florita	29 „	Vela de Coro			
Silfide H	30 „	Barahona			
Corazon Jesus	30 „	Aruba			
29 de Agosto C	1 Dec.	Rio Hacha			
Zelma H	1 „	Barbados			
Camia H	1 „	Maracaibo			
Mita H	1 „	Bonaire			

*Via Pto Cabello ! Guanta